

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvs De Conscientia, De Peccatis, De Legibvs, De Fide, Spe,
Et Charitate

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

20 Quem modum seruare fiscus debeat in his alienationibus rescindendis,
& bonis sic alienatis recuperandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](#)

nulla oris potest culpa in tali alienatione, nisi in fraudem ipsius facti facta, qua si non ministrata ius acquisitum ob alienacionem; semper enim alienata transirent filio obligata; & filius ea repeteret post in quocumque possesso existant. Quod si aliquando contingat ex alienatione rem petire, & filium ea priuati, id est per accidentem, neque enim delinquens tenetur curare, ut res illa conferatur, quia non est filii procurator constitutus; solum enim obligatus est, ne in filii fraudem alienationem faciat, quod tunc contingit, quando nulla intercedente honesta causa alienandi alienat, ne ad sicutum pollicit alienatum peruenire.

ut auctoritate percutitur,
23 Ex his fit, si causa dotis, vel titulo nuptiarum rem
obligatam filio alienes, & adit periculum, ut a filio reputa-
re nec concium, facias pecuniam recipientem, peccas graui-
ter, si Bonacina *suprà*. Secundo fit, si vendas rem supradicto
pecunio expositam, tanto visio te graniter peccare, neque à
peccato excusat, etiam si vendas ad alimenta, reque necessaria-
ria, & etriam pectum retinacunda haec non excusat emp-
torem à gravi molestia, & sumptibus faciendis in probando
pectum a se datum, apud te retineri, vel in res necessarias
consumptum effe: si alii relatis docuit Sanchez *num. 64.*
65.

P V N C T V M X X.

Quem modum seruare fiscus debeat in his alienationibus rescindendis, & bonis sic alienatis recuperandis.

- 1 Si premium formaliter, vel aequivalenter in potestate delinquentis existit, reddi debet à fisco, cum alienatio resficitur.
 - 2 Dicaturum ne premiumflare sit delinquens consumpti in vita necessaria; Alij affirmant, ali j. negant. Copeianus sententia.
 - 3onus probandi premium in utilitatem delinquentis verum esse, non fisco, sed praesidenti fisci restituiri incumbit.
 - 4 Non tenetur fiscus in hoc casu contractum resficerere.
 - 5 Quid si premium non probatur in utilitatem delinquentis verum esse, poterit ne fiscus resficerere alienationem nullo preto restituiri? Nam aliqui.
 - 6 Probabilitas non est obligatum premium restituere, tametsi possessor bona fide contractum celebrauerit.
 - 7 Satis ratio nō.
 - 8 Fisco vindicari rem cum augmento illi coniuncto solutis expensis, secus cum augmento separato.
 - 9 Quid dicendum de fructibus percepsit.
 - 10 Quando censeatur possessor fructus mala fide consumere, ut si profecta a fisco vindicari.
 - 11 Nullo modo fisco vindicare potest fructus, qui ex re percipi potuerint.
 - 12 Excepte, nisi possessor iustifico titulo rem à delinquente accepisset.

Va in re tres difficultates occurunt. Prima, an debeat aliquid dat, vel relinqui possessori, & quo res alienata vindicatur; Et in hoc omnes conuenient, si per donationem gratuitam accipit, nullis sumptibus factis nihil esse damnum vel relinqendum; quia ipse nihil ex propriis amittit, & reuocatio hinc effectum habet, vi res ad priorem statum reducat, efficiatque ac si nunquam res alienata esset. Si autem contracte onerolo, scilicet venditione accipit, & premium datum formaliter, vel aquivalenter apud delinquentem existit, illi est redendum, cum re vendita primatur, quia sibi solum habetus dissoluendum contractum, & recuperandi bona que sibi obligata sunt. Ergo non potest habere ius fini occupandi premium ab innocentem datum; quia non est delinquens, nisi dum contractus factus firmus existit, & res vendita non vindicatur. Quare dissoluto contractu, re vendita vindicata, deber premium ad innocentem redire. In his omnes Doctores conuenient. Solutum excipitur casu, quo emens rem a delinquente conficius fuerit eius delicti, sed scaccia de iude. lib.1.cap.98.num.16. cap.23. At merito hanc exceptionem reprobant Valquez de legib. disput.7.12.cap.1.n.8 Sanchez alias referens, lib.2.cap.22.n.6 quia nullo iure caecut: cum enim emens conficius criminis delinquens nullum delictum committat in tali emptione, non potest inde tradere occasionem fisco, ut pretio priuetur; nisi forte probatum fuerit voluisse rem delinquens ita occultare, ut ad fiducium nequaquam peruenire, quod raro probari potest. Notanter dixi, si **premium formaliter, vel aquivalenter existit**, quia, moraliter loquendo, perinde eti esse apud delinquentem premium, vel esse illius astimationem. Erit autem illius astimatione, si illo soluit creditoribus; aut si vita necessaria fuit, fuisse supeditatus; aut aliam rem ex parte prefacione, ac venditam emit: aut res proprias meliorantur, quia tunex ille pretio diritor delinquens factus est, ac proinde danti restitendum, si simancas de cathol. inst. tit.9. n.31. Gab. Quemada quest.7.n.4 & seq. Valquez de leg. diff.17. cap.1. Sanchez lib.2.c.22.num.79. Suarez de fide, dispe.

22. sed. 4. n. 9. dicens esse omnium. Farinacius *de heresi*, q. 190.
n. 78.

² Dubium tamen est, an censeatur stare pretium apud delinquentem, si ex illo res necessaria ad victimam, & velutum, & ad alia supradicta empta sunt, que tamen causa perireunt? Affirmat Simancas *ilio tit. 9. num. 38.* Azot. *sunt lib. 5. cap. 7. q. vlt. ad fin.* Sanchez *lib. 2. cap. 22. n. 71.* Bonacina *diss. 3. de contratione, q. 8. p. vlt. lib. 4. m. 2. vers. cursus.* Farinacis *de harisi, g. 9. o. num. 28. circa finem, videtur contentire.* Mouentur, quia aequivalenter pretium ex pat apud delinquentem, quoties propriis bonis, qua necessario erat consumpturus, si pretium non receperisset. Contrarium defendit Valquez *de leg. diss. 17. cap. 2. n. 9. & 10. probat,* quia tempore, quo contractus ille refecundatur, non verificatur pretium illud apud delinquentem ex parte enim aequivalenter, cum neque in eius utilitate, neque in utilitate sicuti verum fuerit. Vtque tantum veritatem dicere, & faciliter conciliari possunt. Si ceteris ex prelio accepto emisti re, quam fine dubio emeres, et isti pretium non acceptisses, credo pretium publicandum non esse, sed reddendum danti, quia ex illius redditione non inferitur fiscum minori patrimonio fui, quam fueruerit, si contractus ille qui refecundatur, factus non esset, et quod pretium morales censeatur existere tempore quo contractus refecundatur, quatenus in tui utilitate verum est; si quidem ratione illius propriis bonis, quae debetas consumere, pepercisti. At si ex prelio accepto emisti rem, quam non emeres, si contractum priorem non celebrabes, neque pretium acceptisses; credo tunc non esse restituendum pretium danti, quia absolutamente non est verum in cui, vel fisci utilitate esse consumptum.

3. Onus autem probandi pretium in veritatem delinquentis verum esse, non filio, sed patre adveniunt: sibi restitu incumbit, qui sicut ius certum possider aduersus omnia bona, quia in possessione delinquentis reperiuntur. Tu ergo si patredas hoc ius certum diminueret ob contractum celebratum; probare debes ex tuo pretio delinquentem dictioem easiasilie alias lucem tamen ita Auctor. rom. 1. lib. 5. cap. 7. q.vrl. Valquez cap. 9. de fessam. §.4. dub. 6. Molina rom. 1. disp. 95. verbi. licet autem. Sanchez alios referens. cap. 22. n. 60. & 69. Bonacina disp. 3. de contrat. quaf. 8. p. vls. §. ol. n. 2. Modus autem probandi pretium conuersum esse in veritatem delinquentis est, non tetimmo ipsius delinquentis tantum, sed aliunde, scilicet ex aliquibus conceturis, quibus vero similitudin colligatur prudentis arbitrio pretium verum esse in veritatem delinquentis: sic. Simancas de catholicis. t. 9. à n. 39. Et ex illo Sanchez lib. 2. c. 22. n. 72. Fatin. de kares. q. 19. o. 18. circa finem.

⁴ Adiutorio tamen in hoc cunctu liberum esse filio contractum non rescindere, quia ut supra dixi, validus est contraitus, & potestas rescindendi illum, filio est concessa, vt prilegium quo possit vivi, non ut obligatio, qua vitientur. sic expiece Suarez disp. 22. de fid. se d. 4. n. 9.

5 Controvergia ergo in eo confitit, an rem ribi a delinquentे vendicant poliri fiscus à te vendicare, nullo restituio prelio, quando non probas precium in delinquencis vitiatis cessisse. Negant Alcian. in l. *pol. pot. contrar. n. xii.* & seq. *de donationibus.* Roman. n. 3. Imola n. 1. Cyrus in l. *fin. C. ad legem iuliam maiest.* & alij relati per Sigismund. Scaccia tractat de iudic. cap. 98. n. 13. in princip. Et probari potest, quia tecumdam probabiliorē sententiam contractus ille emprius, & venditionis validus fuit, licet veniat rescindendus. Ergo communicavit empori dominium rei venditae à delinquente. Ergo empori priuiliu illa non potest, nisi prelio restituto. Probo hanc ultimam consequentiam; quia res illa, licet sit obligata fisco, non tamen est fisci, sed possidentis. Ergo ius possidentis vigeat in re praualete debet iuri fisci, quamvis sit antiquus. Et confirmo ex eo quid res alienata à delinquente obligata sit fisco, solum infertur post fiscum rescindendae contractus factum, & efficeret, ac si factus non esset. Sed ex tali rescissione sequitur precium in omni eventu reddendum esse empori, ita non rescindendū contractus venditionis, & emprius, si virgine partu non redditur alienatum ab ipsa sed est rescissio contractus donati, in qua rescissione occupatur donatum, nulla re donatoria tributa.

6 Ceterum tenendum est tanquam probatissimum non esse obligatum fisco in supradicto cau seddere premium possit, sed posse rem fisci integrē vindicare, si docent potest alios ante quiores Simancas de cathol. institut. sit. 9. n. 27. Anton. Gomez. tom. 3. var. cap. 2. n. 22. Gabr. Quemata. 9. n. 7. Sigismund. Seac. cia de iust. c. 98. n. 52. sacer. contrarium sententiam Ioan. Azot. tom. 1. lib. 5. cap. 7. 9. Sanchez lib. 2. c. 2. num. 63. Suarez de p. de. disp. 22. sec. 4. n. 9. Fatinicus de baref. quaf. 190. n. 76. & de fulsif. quaf. 164. n. 9. Iusto lib. num. 93. Ratio eti. quia bona heretici, & cululus delinquentis, que ipso iure ob delictum publicantur, a dicto communis debenti fisco obligata, & hypothecata. Ergo cum hanc obligationem alienata fuit. Ergo valeat fiscus ea repete, & vindicare vbicumque inuenientur, etiam non soluto prelio pro tali vindicatione: si premium inest bona delinquentis non existit. Probo hanc consequentia, quia tunc fiscis debet dare premium ex propriis bonis: at si fiscus teneretur possident

possidenti rem dare ex propriis premium pro rei vindicatione non videatur rem tanquam sibi obligatam; sed illam absolute emere. Ego dicendum est posse abolire vindicare rem sibi debitum nullo pretio soluto. Et confitmo possessor illius rei fisco, obligaz illam possidet eo modo, ac possidebat delinqvunt, quia ius, quod delinqunt habeat, disipum, & nou a iudic in possessorum translatum, sed delinqunt ita possidebat rem, vt nullo prelio accepto pro ipsa poterat a fisco occupari. Ergo sumiterem dicendum est fieri posse in possessorum, cum premium datum a possessor neque formaliter, neque aequivalenter existat. Quod etiam habetur, etiam possessor bona fide possederit, & contraria celebraverit, ignarus propter criminis de iniquitate, quia bona fides non tollit rem alienatam obligatam eis fisco. Neque tollit premium consumptum esse sine utilitate fisci; que est causa, quae illi non redditur: cum res empta vindicari. sic Scatula de iude, cap. 9. num. 15. Azor tom. 1. lib. 5 cap. 7. q. 8. sive fons, vers. deinde quares, Farinacius de baref, quæst. 190. num. 75. fons, Suarez de fide disp. 22. sect. 4. num. 9. fine.

7. Neque argumenta contraria virgent. Admitto in possidente translatum esse dominium virile rei, sicut delinquent habebat. At si delinquent habebat ius reuocabile, & vindicabile fisco ita possessor, cui iuri, virope antiquiori, prædicari non possit alienatione onerosa: prædicatur autem maximè, si possessor fisco ex propriis premium solvere pro te, quam a deinceps liber poterat vnde date. Ad confirmationem dij. de iure recipere contractum ex virtute parte, etiam prelium non solvit, quia non solvit, eo quod salvi perire: per se autem obligatus erat solvere, si in bonis delinquentis existeret.

8. Secunda difficultas est, an vindicet fisco a tertio possessor bona delinquentis, cum quelibet argumento in eis factis? Respondeo si argumentum sit à re separatum, vel illi tanta afflum, et tanta, beneficia, lapis pretiosus, & similia, nullo modo in publicatione, & vendicatione rei fisco obligata: hoc argumentum vindicatur, sed possidenti cedit; quare si res sine ali argumento vindicari non potest, reddendis est possidenti vel illius, quia illi possidenti est, & non domino rei cedit, videtur Doctores statim allegandi. At si argumentum sit intrinsecum rei fisco obligata, neque ab illa separabile, vindicari potest solus expensis, si quae sunt facta. Ratio est, quia res illa est obligata fisco, & consequtentia meliorationes illius ad fiscum pertinet, sed quia haec meliorationes expensis, & industria possessoris acquitata sunt, debet fisco ea solvere; quia non est amplius honestus labore fiscum loqueleri: sic docent Valquez et al. lib. 17. cap. 1. num. 1. Sanchez lib. 2. cap. 23. num. 204. Suarez disp. 22. de fide, sect. 4. num. 10.

9. Tertia difficultas est de fructibus qui ex rebus confiscatis ponuntur à die commissi criminis, vñque ad sententiam, aliquam, iij vindicetur a fisco? Constat vindicari, si repetitio exire apud tertium possessorum formularit, quia tales fructus cedunt domino rei, & cum res pertinat ad fiscum, et dominum directum, ipsamque fiscus ratione illius vindicetur possit, potest & fructus. Et confitmo Tertius possessor non habet aliud ius in illis fructibus quam haberet delinquent, cum loco delinquent succedit. Sed delinquent non possit impetrare occupationem illorum fructuum. Ergo neque tertius illi possessor: & ita tenet Valquez supra num. 3. & 4. Sanchez cap. 194. & 197. Suarez num. 11. At si solum aequivalenter reparetur exire, eo quod dicitur ex illis possessor factus est, si fructus sunt naturales, publicationi subiiciuntur secundum omnes, quia procedunt ex re confiscated, proinde sub eis ratione fisco debita, & consequtentia debiti fructus moraliter est illa probantur, & existentes. Si industriales fructus fuerint, probable satis est publicationi non subiici, si possessor illorum consumptus bona fide. Nam si fructus rei aliena industriales consumptus non tenetur possessor bona fide restituere, consumptum confusione dicitur factus sit secundum probandum sententiam, ut videtur in Sanchez multis allegatis, lib. 2. cap. 23. num. 76, a fortiori non tenetur restituere fructus industriales consumptus ex re fisco obligata, quia absolute non sunt fructus ei aliena, sed proprie possidentis. Et posterior ratio ex parte fructibus ex melioratione rei per possessorum facta, quia illi fructus non videtur ex re aliena, sed proprie possidentis, quia est melioratio nasci. Quid si fructus sunt naturales, fiscus industriales ita a possidenti consumpti sunt, nec aequivalenter remaneant, communiter Doctores distinguunt, si multa si te consumpti sunt, poterent a fisco vindicari, si bona fide, nullo modo. Propter partem probat quia tunc est iniustitia commissi aduersus fiscum, disponendo rem illi obligatam. Posterior probat, quia nulla est ibi iniusta acceptio, cum si unum capite potest a fisco vindicari.

10. Quid si virges, quando confessarit possessor mala fide fructus contumelie vñ se possit a fisco vindicari? Respondeo Simancas de castib. insit. tit. 9. num. 58. & 59. Valquez disp. 17. cap. 1. num. 5. Sanchez lib. 2. cap. 23. num. 199. contingere quies possessor agnouit alienantis delictum. Nam

eo ipso agnouit rem sibi traditam fisco obligaram esse, qui obligatione satisfaciendi se subiecit, cum rem illam accepit. Ceterum credo in praesenti casu non oriri: malam fidem in possidente ex hac scientia. Nam haec scientia non tollit possessorum iustum possessionem illorum fructuum, sicut neque ipsi mere delinquenti scientia sui criminis tollit, quominus illa bona iuste possidetur. Ergo si delinquent ipse iuste possidet fructus, & bona fisco obligata, dum per sententiam non priuatur à fortiori possidetur tertius possessor innocens. Ergo fructus ex tali scientia consumpti, non debent repatrii consumpti à possessori malefici sed bona; ac proinde non debent publicatione esse subiecti, sic Suarez disp. 22. de fide, sect. 4. n. 13. Tunc autem dicetur delinquent, & tertius possessor malefici fructus consumere, cum nulla occasio honesta intercedente consumuntur, ne fiscus eos obtineat possit; quia tunc tanquam in fraudem fisci consumpti reperi poterunt a fisco, & sic reperitos, & non ancora tenetur delinquentis, & possessor reddere, sic Suarez supra.

11. Hinc inferitur nullo modo posse fiscum vindicare à tertio possessor, ino neque à delinquent fructus, qui percipi potuerunt ex re fisco obligata: Nam si fructus perceptos, & consumptos non potest exigere, quia bona fide consumpti sunt, & quia ex ipsis fisci permissione, & facultate videntur consumpti, neque poterit exigere fructus, qui nunquam existerunt. Adeo delinquent non esse obligatum quartete emolumenatum fisco, sed ad summum iam quantum conferuare. sic Berard Diaz in practic cap. 131. num. 6. Sanchez lib. 2. cap. 23. n. 200. & seqq. Dices delinquent, si rem fisco obligatam ex propoposito diminuit, & deteriorat faciat, poterit a fisco condemnari, ut estimationem illius soluat. Et idem est de tertio possessor, qui sciens rem sic eile fisco obligatam, deterioraret. Ergo etiam condemnari poterit in fructibus percipiendis si videat ex negligencia non eile perceptos, quia hac omnia videntur in fraudem fisci facta esse. Admitto antecedens, sicut illud admisit Suarez disp. 22. de fide, sect. 4. num. 10. & nego consequentiam. Ratio diversitatis est, quia res ipsa cum sit penes delinquentem, cum delictum commititur, sit fisco obligata, ac hypothecata, et fructus possibilis hanc obligationem, & hypothecam non habent.

12. Verum est tamen, si hic tertius possessor, non tituto, sed iniusto, furto, inquinam, vel rapina rem obligatam fisco à delinquent accepit; possit una fisco fructus percipiendos ex re à delinquent, exigere à possessor, quia ipse delinquent hos fructus poterat a possessor exigere; & cum fisco sucedat iuribus delinquentis, succedit in potestate excedendi hos fructus. sic Sanchez lib. 2. cap. 23. n. 203.

P V N C T V M X X I .

Valeat ne alienatio facta à delinquent, citius bona non publicantur ipso iure, sed per sententiam, ita vt à fisco reuocari non possit.

1. Delictum, de quo loquimur est illud, ratione cuius vel omnia bona, vel principia illorum pars publicari potest.
2. Valida est talis alienatio, quoniam non renunciarur a fisco, tametsi in illius fraudem fuerit facta.
3. Huiusmodi alienationes ante delictum si in fraudem fisci facta & non sine, validae sunt irreuocabiliter.
4. Post delictum ante sententiam valent eodem modo.
5. Limitant aliqui D.D. nisi post sententiam condemnatoria sequatur. Sed non admittitur.
6. Secundo limitant case quo lis contestata non sit, aut accusatio non sit firmata. Sed repellitur limitatio.
7. Tertiò limitant, nisi lis pendat in consumacione. Sed neque hac placet.
8. Alienatione facta post sententiam condemnatoriam, & qua appellatur non est, renovari possunt.
9. Alienatio in fraudem fisci renovari potest.
10. Quando nobis probetur fraude, excusinatur.
11. Ut fraus ante delictum presumatur, probandum est tempore alienationis adesse causam impellentem ad delictum.
12. Alienatio omnium bonorum ante delictum non est iustificans ad probandum fraudem.
13. Neque item est sufficiens indicium ad probandum fraudem alienatio fundi, in cuius possessionem alienans exigit, & fructus percipit.
14. Item neque est sufficiens indicium alienationem clandestinam factam esse.
15. Item neque est sufficiens delictum post alienationem sequitum in continuo.
16. Quibus indicis manifeste fraude presumatur.
17. Post delictum communis quilibet ex supradictis coniecturis, est sufficiens, indicium ad fraudem presumendam.
18. Ut donatio tanquam in fraudem facta renuncare posse non est necesse donatarum participes est fraudis. Secus, verò in alienatione ex contractu oneroso.
19. Reiciunt Aut. Gom. existimans quies presumuntur fraude